

Finnmark som en muggen sveitserost?

I kjølvannet av demonstrasjonen mot dumping av giftig gruveavfall i Repparfjorden, oppfordrer Altaposten (leder, 23. mars, "Finnmark som reservat?") miljøorganisasjonene til å foreslå gode ideer på hvordan offentlig velferd skal finansieres i fremtiden.

Altaposten kaller utmarksinngrep og utvinning av ikke-fornybare ressurser for *utvikling* og mener denne *utviklingen* er nødvendig for å opprettholde vår ressursintensive, sløsende og høyforurensende livsstil. Det er riktig at Norges obskøne økonomiske rikdom i høy grad skyldes petroleumsnæringen, men å tro at petroleum og mineraler vil sikre oss en god fremtid, er det samme som å kjøre mot stupet med blikket festet i bakspeilet.

Vi må ikke glemme hva som er hovedgrunnen til vår moderne livsstil, nemlig at det de 10 000 siste årene har vært et stabilt klima som har gjort det mulig å dyrke jord i stedet for å plukke bær og jakte. "Utviklingen" som Altaposten tar til orde for, holder på å forstyrre denne skjøre klimatilstanden. Forskerne forteller oss med det nærmeste de kan komme vitenskapelig sikkerhet at jorden vil bli 2 til 6 grader varmere i løpet av dette århundret. Det disse tallene dessverre ikke forteller, er at en oppvarming på mer enn 2 grader vil i høy grad ødelegge menneskenes evne til å produsere mat.

Derfor vil jeg snu spørsmålet og spørre *utviklingens* forkjempere hvordan vi skal leve i en verden der verdens matproduksjon kollapser. De minner faktisk om hun som hopper fra toppen av skyskraperen og, i det hun passerer 1. etasje, sier: "inntil nå har det gått fint". Signalene på at vi er like ved å treffe bakken er ikke til å ta feil av, og kommende generasjoner kommer til å se tilbake og riste på hodet over at vi ikke så dem. I Repparfjord-saken, kommer det klareste signalet fra reindriftsnæringen som forteller at *sameksistens* er umulig: de har nådd smertegrensen, og vil miste sitt livsgrunnlag og livsstil dersom det blir gruve i Kvalsund. Hvorfor bryr forresten ingen seg om *disse* arbeidsplassene?

Vi står overfor enorme utfordringer for å finne hvordan 9 milliarder mennesker skal leve på Moder Jord uten å kvele henne. For å løse disse, må vi først stikke hodet ut av sanden og ikke stirre i bakspeilet. Miljøpartiet de Grønne har ingen mirakelløsning, men prioriterer i det minste disse utfordringene høyest. Vi har programfestet at "det tradisjonelle vekstbegrepet [må] erstattes av økonomisk, økologisk og sosial utvikling som mål på framgang". Dogmet om konstant vekst, som våre økonomier er låst i, er fysisk umulig å følge, og det er på tide å ta ideen om økonomisk *nedvekst* (*degrowth* på engelsk) på alvor. Vi må også reorganisere vår økonomi mer lokalt: lokale eiere, lokale, etiske banker, lokal matproduksjon og en sterk lokaldemokrati. Det er den mest motstandsdyktige måten å sikre seg på at utviklingen er forutsigbar og til lokalsamfunnets beste.

Fabrice Caline - 1. kandidat for Miljøpartiet de Grønne i Finnmark